

REPUBLIKA

Rok XV. ŁÓDŹ, PIĄTEK, 8-GO STYCZNIA 1937 ROKU. CENA NUMERU 15 GROSZY. № 8

Norbert Barlicki prezydentem Łodzi

Na wiceprezydentów rada miejska powołała pp. Bolesława Dratwę, Artura Szewczyka i Adama Walczaka

NORBERT BARLICKI
prezydent m. Łodzi.

BOLESŁAW DRATWA
wiceprezydent m. Łodzi.

ADAM WALCZAK
wiceprezydent m. Łodzi.

ARTUR SZEWCZYK
wiceprezydent m. Łodzi.

Wczoraj odbyło się posiedzenie wyborcze rady miejskiej dla wyłonienia nowego zarządu miasta. Posiedzenie zagal tymczasowy prezydent p. Godlewski, po czym po tajnym głosowaniu na przewodniczącego posiedzenia powołano radnego Adama Walczaka. — Z ramienia urzędu wojewódzkiego obecny był na posiedzeniu naczelnik wydziału samorządowego inż. Jelinek.

Przewodniczący p. Walczak powołał na radnych Golińskiego i Poznańskiego, tworząc wraz z nimi oraz z dyrektorem zarządu miejskiego Kallnow-

skim i naczelnikiem Barczewskim komisję skrutacyjną.

Klub radziecki PPS zgłosił na stanowisko prezydenta miasta KANDYDATURĘ B. MINISTRA NORBERTA BARLICKIEGO.

Klub Obozu Narodowego zgłosił DEMONSTRACYJNĄ KANDYDATURĘ r. FRANCISZKA SZWEIDLERA.

W wyniku głosowania za kandydatem socjalistycznym padły 43 głosy, za kandydatem endeckim 27 głosów. Przewodniczący ogłosił, że NA PREZYDENTA ŁODZI WYBRANY ZOSTAŁ NORBERT BARLICKI.

Na wiceprezydentów klub PPS zgłosił Bolesława Dratwę, Artura Szewczyka i Adama Walczaka. Klub Obozu Narodowego demonstracyjnie zgłosił Antoniego Czernika i Leona Grzegorzaka. Wynik głosowania był identyczny, wobec czego przewodniczący ogłosił, że na WICEPREZYDENTÓW MIASTA WYBRANI ZOSTALI BOLESŁAW DRATWA, ARTUR SZEWCZYK I ADAM WALCZAK.

Następnie dokonano wyboru ławników systemem proporcjonalnym przez głosowanie na listy. Na listę socjalistycz-

zną padło 39 głosów, na listę endecką 27 głosów. Wobec powyższego przewodniczący ogłosił, iż na ławników wybrani zostali BRONISŁAW KRUCZKOWSKI, ANTONI NAPIERAŁSKI, JÓZEF NIEDZIELSKI i WACŁAW PIOTROWSKI (PPS), SZMUL MILMAN (BUND), JÓZEF DEBIŃSKI, KONSTANTY PAFERA i LEON GRZEGORZAK (OBÓZ NARODOWY).

Na tym porządek dzienny został wyczerpany i posiedzenie zamknięto.

Szczegółowy przebieg posiedzenia podajemy na str. 5-ej.

Fortyfikacje niemieckie nad granicą polską

Zakaz przelotu dla samolotów między Odrą i Wartą. Budowa nowych twierdz granicznych

BERLIN, 7 stycznia. Ogłoszony wczoraj w niemieckim dzienniku urzędowym „Deutscher Reichsanzeiger” dekret ministra lotnictwa Rzeszy o zakazie przelotu dla samolotów cywilnych ponad czworokątem, utworzonym przez rzekę Odrę i Wartę, oraz linię, prowadzoną od miasta Landsberg n/Warta do miasta Krosno n/Odra, oraz biegnącą pomiędzy miastami Sulęcín i Sternberg. — oznacza,

IŻ TUŻ NAD GRANICĄ POLSKĄ POWSTAJE CZWOROBOK, wysunięty na wschód przed fortecami Küstrin i Frankfurt n/Odra, zamykający dostęp do obu ufortyfikowanych rejonów fortecy.

Okazuje się, iż prace fortyfikacyjne, w ustalonym obecnie czworoboku prowadzone były już od dłuższego czasu. Liczne pociągi zwoziły na miejsce cement i stalowe blachy. Kierowano do rejonu fortecznego wiele oddziałów saperkich i utworzono w nim kilka obozów pracy.

Z ukazania się dekretu ministra lotnictwa Rzeszy wnioskować należy, że roboty przygotowawcze zostały zakończone i obecnie niemieckie ministerstwo wojny przystępuje do wykonania WIELKICH PRAC FORTYFIKACYJNYCH.

Prace te mają na celu utworzenie

nad granicą polską czołowej linii obronnej, która by wstrzymała na sobie pierwszy impet ewentualnego natarcia polskiego wzdłuż osi Poznań — Berlin.

Drugą linię stanowić mają fortece rzeki Odry. Samoloty komunikacyjne, przelatujące w Polsce przez Zbąszyń do Berlina, omijać będą od dziś wy-

mieniony w rozporządzeniu obszar, zbaczając bądź ku północy, lecąc następnie wzdłuż prawego brzegu Warty, bądź na południe, ażeby lecieć następnie wzdłuż lewego brzegu Odry. Oczywiście iż to nalożenie drogi przedłuży czas trwania lotu z Warszawy przez Poznań do Berlina.

Czy próba zamachu na królową Jugosławii? Aresztowanie tajemniczego osobnika na dworcu w Thionville

Paryż, 7 stycznia (Pa) Prasa francuska donosi, że przed trzema dniami na dworcu w Thionville w przeddzień przejazdu przez ten dworzec królowej Marii jugosłowiańskiej, jadącej z młodszym swym synem do Londynu, aresztowano w czasie sprawdzania paszportów, tajemniczego osobnika, przy którym znaleziono papiery, adresowane na kilka nazwisk, m. in.

na nazwisko Pawłowicza i na nazwisko Kelemena.

„Petit Journal” przypomina przy tej okazji, że jednym z głównych uczestników spisku, którego ofiarą padł król jugosłowiański, Aleksander I jednym z przywódców organizacji Ustaszy był tajemniczy osobnik, używający nazwiska Pawelicz, zaś nazwisko Kelemena było nazwiskiem, znalezionym w papierach

przy zabójcy króla.

Dzienniki uważają za rzecz mało prawdopodobną, aby obecność owego tajemniczego osobnika miała oznaczać projekty zamachowe, jednakże uważają całą sprawę za bardzo tajemniczą i interesującą. Policja prowadzi w tej sprawie energiczne dochodzenia, chcąc wykryć prawdziwe nazwisko aresztowanego.

Marszałek Śmigły-Rydz powrócił już do zdrowia

Warszawa, 7 stycznia. (PAT). Pan Marszałek Śmigły-Rydz powrócił do zdrowia i od kilku dni urzęduje.

Belgia wyraża ubolewanie z powodu dopuszczenia Degrella do mikrofonu we Włoszech

Paryż, 7 stycznia. (PAT). Havas donosi z Brukseli, że belgijskie koła polityczne i prasa wyrażają ubolewanie, iż rząd włoski pozwolił na wygłoszenie przemówienia przez radio przewodcy belgijskich reżystów Degrelle'owi.

Jak dotychczas rząd belgijski nie złożył żadnego protestu.

Chaskielewicz przewieziony

z Tworek do więzienia mokotowskiego

Warszawa, 7 stycznia.

Dziś przewieziono z zakładu psychiatrycznego w Tworkach do więzienia mokotowskiego Jude Chaskielewicza, oskarżonego w głośnej sprawie zabójstwa wachmistrza Bujaka w Mińsku Mazowieckim.

Chaskielewicz przez 6 tygodni przebywał w Tworkach na obserwacji, która obecnie została zakończona.

Ogródki działkowe dla bezrobotnych

Warszawa, 7 stycznia.

Dyrekcja Funduszu Pracy przygotowuje, jak już donosiliśmy, plan akcji pomocy bezrobotnym w drodze przydziału drobnych gruntów t. zw. ogródków działkowych, umożliwiających uprawę warzywa dla własnych potrzeb.

Jak się obecnie dowiadujemy, dzięki przyznaniu przez samorządy na ten cel odpowiednich gruntów, w 1937 roku będzie można przyznać bezrobotnym 25 tysięcy nowych działek.

Wizyta króla szwedzkiego w Brukseli

Sztokholm, 7 stycznia.

(PAT) Szwedzka Agencja Telegraficzna komunikuje: „W sprawie oficjalnej wizyty króla Gustawa w Brukseli do wiadujemy się, że król już od roku żywi zamiar odwiedzenia króla Leopolda.

Wizyta nastąpi obecnie przy okazji dorocznego wyjazdu króla na Riviere. Król Gustaw wyjedzie ze Sztokholmu 31 stycznia i pozostanie w Brukseli przez 2 i 3 lutego.

Królowi będzie towarzyszył minister spr. zagr. Sandler”.

Zamieszki w Chinach trwają

Nankin, 7 stycznia.

(Pat) Wojska rządowe otrzymały rozkaz wymarszu w okolice Sian-Fu, skąd zostały wycofane na skutek oswoobodzenia marsz. Czang-Kai-Szeka.

W odległości 50 mil od Sian-Fu odbyły się już pierwsze utarczki pomiędzy wojskami rządowymi a armią Czang-Sue-Lianga.

Sędzia gdański zawieszony w urzędowaniu

Gdańsk, 7 stycznia.

(PAT). Kontynuując swa akcje represyjną w stosunku do działaczy i zwolenników Centrum, władze gdańskie zawiesiły w urzędowaniu sędziego gdańskiego sądu okręgowego Batora.

**Przed głodem i chłodem
brońmy współbraci!**

Dyrekcja Łódzkiego Towarzystwa Elektrycznego, Spółki Akcyjnej

zawiadamia odbiorców energii elektrycznej, iż od dnia 2-go stycznia 1937 roku wydane są personelowi, spełniającemu czynności służbowe na mieście,

legitymacje koloru żółtego z fotografiami,

zaopatrzone w pieczęcie, plomby firmowe oraz podpisy Dyrekcji i zawierające wyszczególnienie funkcji służbowych. — Dotychczasowe legitymacje zostały unieważnione, nowe zaś są ważne do końca 1937 roku.

PP. Odbiorców energii elektrycznej uprasza się o żądanie okazania legitymacji służbowej przed rozpoczęciem czynności przez funkcjonariusza elektrowni.

Na niniejsze rozporządzenie Dyrekcja Łódzkiego Towarzystwa Elektrycznego, Spółki Akcyjnej, specjalnie zwraca uwagę PP. Odbiorców, nadmienając, że za nadużycia osób, niezaopatrzonych w legitymacje Towarzystwa, nie przyjmuje na siebie żadnej odpowiedzialności.

Olbrzymia afera dewizowa w Warszawie

Skarb poniósł milionowe straty. — Na czele bandy stał prokurent jednego z największych banków

Warszawa, 7 stycznia

Władze skarbowe wykryły w ostatnich dniach olbrzymią aferę przemytniczo-dewizową, KTÓRA PRZYPRAWIŁA SKARB PAŃSTWA O STRATĘ KILKU MILJONÓW ZŁOTYCH.

Okazuje się mianowicie, że w Warszawie „pracowała” od kilku miesięcy grupa kryminalistów, na czele której stał główny prokurent jednego z największych banków w Polsce. Przy jego pomocy niejaki Józef Oblański - Orlicz, wydany b. urzędnik Komisarjatu Rządu m. st. Warszawy oraz karany wielo-

krotnie za oszustwa Nachman Wajsmann zdołali pozyskać zaufanie kilku poważnych firm importerskich, którym „ułatwiali” otrzymywanie NA PODSTAWIE FAŁSZYWYCH ZAŚWIADCZEŃ DEWIZOWYCH marek niemieckich na spłatę zobowiązań importowych w Niemczech.

Wajsmann „pracował” z firmami żydowskimi, a Oblański i Orlicz, z firmami chrześcijańskimi. Transakcji dokonywano w 2 sklepach warszawskich, mieszczących się na Pl. Bankowym.

Aresztowania przeprowadzone w

dniu dzisiejszym objęły 11 osób. Przeprowadzono kilkanaście rewizyj i zebrano wiele materiału dowodowego. — Aresztowany jest wspomniany prokurent bankowy, którego nazwisko trzymane jest narazie w tajemnicy, Wajsmann, Oblański-Orlicz, Jakób Wurzel-dori, właściciel składu towarów optycznych z Pl. Żelaznej Bramy oraz jeszcze kilku właścicieli i kierowników firm importowych.

Prawdopodobnie jutro ukaże się w tej sensacyjnej sprawie komunikat ministerstwa skarbu.

Wśród bicia dzwonów i huku dział...

Ślub księżny Juliany z ks. Biesterfeldem

Wspaniałe uroczystości weselne w Hadze. — Entuzjazm tłumów w czasie przejazdu młodej pary

Haga, 7 stycznia.

(PAT). Wśród huku dział, bicia dzwonów i nieopisanego entuzjazmu milionowego niemal tłumy odbył się dziś w Hadze ślub następczyni tronu Holandii księżniczki Niderlandów Juliany z księciem Bernardem Lippe - Biesterfeldem.

O godzinie 11-ej wyruszył z królewskiego pałacu orszak ślubny do ratusza. Na czele jechał z dobytymi szablami oddział żandarmerii, bateria artylerii, orkiestra wojskowa i szwadron kawalerii. Za nimi, poprzedzana przez karety z drużbami i drużbami jechała, zaprzężona w 8 wspaniałych koni pozłocista karoca, w której siedzieli państwo młodzi.

Ks. Juliana ubrana w srebrem tkana suknię ślubną, ze wspaniałym diademem z brylantowych róż na czole, a ks. Bernard w galowym mundurze 2 pułku „błękitnych huzarów”.

Pojawienie się karety wywołało wśród zebranych tłumów olbrzymi entuzjazm. Niemniej owacyjnie witany był

drugi pojazd, zaprzężona w 4 konie szklana karetka, w której jechała królowa Wilhelmina i księżna Armgard de Lippe Biesterfeld, matka ks. Bernarda. Karetka królewska eskortowana była przez oficerów wojskowego domu królowej pod dowództwem wiceadmirała Bauduin i woskowego gubernatora Hagi Jankheer Roell.

W dalszych karetach jechali: ks. Adolf Meklemburski, brat pana młodego ks. Julisz Lippe - Biesterfeld oraz liczni goście weselni.

W starożytnym ratuszu udzielił państwu młodym cywilnego ślubu burmistrz Hagl. W uroczystości tej wzięła udział najbliższa rodzina państwa młodych, świadkowie ślubu i liczni z pośród najwyższej postawionych gości.

Z ratusza udał się orszak weselny do kościoła Groote Kerk, gdzie przy wejściu młoda para została powitana przez nadwornego szambelana, który ją zaprowadził do kancelarii konsystorza. —

W chwili wejścia młodej pary do kościoła odegrano na organach weselny marsz „Lohengrina”, po czym chór odśpiewał hymn narodowy i królewski.

Księżniczka Juliana i ks. Bernard zajęli miejsca w krzesłach w pobliżu odświętnie przybranej ambony, z której kaznodzieja prof. Obbinsk wygłosił trwałe okolo 10 minut kazanie.

Po zakończeniu kazania ks. Juliana i ks. Bernard ukłękli na poduszkach przed ołtarzem. Ceremonii udzielenia ślubu dokonał b. kaznodzieja dworski, 87-letni pastor dr. Welter. Wśród głębokiej ciszy, która zapanowała w kościele, wygłosił on zwykłe formuły ślubne i włożył obrączki na palce księżecy pary.

Po zakończeniu ceremonii, która trwała przeszło godzinę, udali się nowo poślubieni małżonkowie, poprzedzani przez drużbów i drużby, do kancelarii konsystorskiej, gdzie przyjmowali życzenia od wzruszonej rodziny i weselnym gości.

W kościele podczas zaślubin prócz rodziny i zaproszonych gości obecny był w komplecie rząd, stany generalne, dworscy dygnitarze, księżęta indyjscy w swych barwnych strojach, przedstawiciele arystokracji i wszystkich stanów oraz reprezentanci holenderskiej i zagranicznej prasy.

Po opuszczeniu kościoła odbył się wśród bicia wszystkich dzwonów trumfalny odjazd młodej pary przez miasto, przełoczone fantastycznymi światłami w bajkę z tysiąca i jednej nocy, wśród irrenetycznych okrzyków i wiewatów nieprzeliczonych rzesz ludności.

W pałacu odbyło się w gronie gości weselnym śniadanie, po którym młoda para w najciszejszym incognito opuściła rezydencję.

Tallin, 7 stycznia.

(PAT). W Estonii panuje niemal wiosenna pogoda. Temperatura dochodzi do 12 stopni. Krzewy mają nowe liście. Na wyspie Wilsandy zakwitły kwiaty.

CASINO CENY ZNIŻONE

Pocz. s. 4, 6, 8, 10, na wszystkie seanse

2-gi TYDZIEŃ REKORDOWEGO POWODZENIA! CENY ZNIŻONE

od 1⁰⁹ zł. Najlepsza polska komedio operetka

PANI MINISTER TAŃCZY...

KINO „EUROPA” 80 gr.

Pocz. s. 4, 6, 8, 10, wg. głośnej powieści

General umarł o świecie...

GARY COOPER — Madelaine Carroll i świetny tragik teatru Stanisławskiego w Moskwie — AKIM TAMIROW w rewelacyjnym filmie p. t. „ZÓŁTY SKARB”

Czy Hitler zrzeknie się urzędu kanclerza?

Sensacyjne pogłoski o doniosłych zmianach ustrojowych w Trzeciej Rzeszy. — Widmo głodu zmusza hitlerowców do radykalnych posunięć. — Projekt skasowania Reichstagu

Goering ma przeprowadzić zmiany konstytucji

Paryż, 7 stycznia
Z Berlina nadchodzą tu od pewnego czasu sensacyjne wiadomości o doniosłych zmianach, które jakoby nastąpić mają wkrótce w polityce wewnętrznej oraz w ustroju państwowym Trzeciej Rzeszy. Według tych wiadomości, HITLER MA ZAMIAR ZRZEC SIĘ MANDATU KANCLERSKIEGO I PRZEKAZAĆ GO GOERINGOWI.

„Führer“ zatrzymałby w tym wypadku urząd Prezydenta Rzeszy.

W tutejszych kręgach politycznych uważają, że zmiany te są wysoce prawdopodobne, zwłaszcza na tle krytycznej sytuacji wewnętrznej w Rzeszy i zderzenia ludności.

Niemcy, jak wiadomo, głodują, a restrykcje żywnościowe uważane za zbyt drakońskie, mogą spowodować błąd.

SILNA REAKCJA WEWNĄTRZ PAŃSTWA, BĄDŹ TEŻ RYZYKOWNE PRZEDSIĘWZIĘCIA NA ZEWNĄTRZ.

Fakt wysunięcia Goeringa na stanowisko kanclerza Rzeszy wskazuje, że w Berlinie

PRZEWAŻYLI CZYNNIKI EKSTREMISTYCZNE, RYZYKANCKIE, KOSZTEM WPLYWÓW UMIARKOWANYCH — SCHACHTA I NEURATHA.

Jednym z pierwszych czynów Goeringa ma być radykalna ZMIANA KONSTYTUCJI HITLEROWSKIEJ ORAZ SKASOWANIE REICHSTAGU.

Goering odrzuca propozycje angielsko-francuskie przyjęcia z pomocą go-

spodarczą i finansową dla Rzeszy zmian za ewakuację Hiszpanii i za zgodę na zwolnienie tempa zbrojeń niemieckich. Wręcz przeciwnie: hasłem Goeringa ma być jaknajdalej idąca autarchia oraz

FORSOWNE PROWADZENIE PRZYGOTOWAŃ DO WOJNY.

W takich warunkach nie należy mówić o ewakuacji Hiszpanii przez walczące oddziały niemieckie, lecz raczej o pomnożeniu ich liczby. W dodatku mówi

się w kręgach dyplomatycznych Paryża, że Rzesza niemiecka walczy w Hiszpanii bynajmniej nie przez sympatię dla generała Franco, lecz głównie, a bodaj i jedynie w celu pozyskania nowych pozycji strategicznych przeciw Francji.

Powołanie Goeringa na urząd kanclerza Rzeszy

oznaczałoby, że Niemcy decydują się w polityce zagranicznej na „grubszą awanturę“

Berlin, 7 stycznia
Zmiany natury osobistej miałyby dotyczyć przelania znacznej części władzy z Hitlera na Goeringa. Nie ulega wątpliwości, że Goering jest obok Hitlera najwybitniejszą indywidualnością w rządzie Trzeciej Rzeszy. Jest on

przedstawicielem polityki pełnego i zupełnego ryzyka, polityki, która nie cofa się przed żadną ewentualnością, nie obawia się żadnej odpowiedzialności, polityki, dla której — jak zresztą sam Hitler scharakteryzował Goeringa — nie istnieje nic niemożliwego.

Goering zostałby w ten sposób prawdziwym dyktatorem Niemiec, tembardziej, że już dziś jest dyktatorem gospodarczym. Dyktatura z punktu widzenia rządu hitlerowskiego, stała się konieczną z uwagi na realizację planu czteroletniego, która idzie opornie, oraz beznadziejną sytuację aprowizacyjną.

Powołanie do władzy przedstawiciela skrajnego skrzydła partii, reprezentującego ideologią dawnych junkrów pruskich, uzasadnione jest również polityką zagraniczną na terenie której Niemcy wyraźnie prowokują „grubszą awanturę“.

Gdyby zaś ta polityka — jak twierdzą w kręgach paryskich — nie dała pożądanego dla Niemiec wyniku, to Goering, gdyby wziął za nią odpowiedzialność, może się w każdej chwili wycofać w cień, a Hitler bez poważniejszego narażenia na szwank swojego autorytetu, mógłby dalej usiłować wyprowadzić Niemcy z tak niezmiernie powiklanej i ciężkiej sytuacji.

Podróż amb. François Ponceta do Paryża

Francja jest skłonna do rozmów z Niemcami

Berlin, 7 stycznia.
(PAT) W związku z wiadomościami różnych dzienników o wyjeździe ambasadora francuskiego w Berlinie François Ponceta do Paryża celem odbycia bardzo doniosłych rozmów ze swoim rządem, z kół miarodajnych komunikują dziś, że ambasador François Poncet znajduje się dotychczas w Berlinie i w dniu 11 stycznia weźmie udział w noworocznym przyjęciu dyplomatów u kanclerza Hitlera. Podróż tej jednak nie odwołano i odbyć się ona ma nieco później.

„Frankfurter Ztg.“ w korespondencji z Paryża pisze, że amb. François Poncet poinformuje dokładnie rząd francuski jakże oddźwięki wywołały ostatnio w Niemczech różne sondowania dyplomatyczne Francji. Zdaniem korespondenta, po ostatniej mowie min. Delbosa w izbie deputowanych, w polityce francuskiej zarysowuje się wyraźnie tendencja do nawiązania rozmów z Niemcami. Francja wystąpiłaby miała przede wszystkim z projektem ustanowienia maksymalnej granicy zbrojeń.

Groźny konflikt między Francją a Turcją

Rząd turecki przeciw oddaniu Syrii Sandżaku Aleksandretty. — Niepokój w Paryżu z powodu demonstracyjnej podróży prezydenta Ataturka. Naprężona sytuacja na granicy syryjskiej

Czy Turcja wystąpi z Ligi Narodów?

Paryż, 7 stycznia.
(PAT) Po za kwestią hiszpańską i coraz większym zainteresowaniem wybrzeżem Afryki Północnej, uwaga opinii publicznej i kół politycznych francuskich zwrócona została od wczoraj w stronę wschodnich wybrzeży Morza Śródziemnego.

Dzisiejsza prasa paryska z niepokojem omawia położenie w Sandżaku Aleksandretty, które już stanowiło przedmiot debaty rady Ligi Narodów, z powodu wystąpienia tureckiego, oraz temat rokowań paryskich między tureckim ministrem spraw zagranicznych a rządem francuskim.

Cała ta sprawa wynikła po podpisaniu przez rząd francuski traktatu z Syrią, na mocy którego Francja uznała niepodległość Syrii. Turcja oświadczyła wówczas, że po wojnie światowej zrzeka się swoich praw do Sandżaku Aleksandretty na rzecz Francji, ponieważ uważa, że ludność turecka w tym Sandżaku, znajdując się pod rządem francuskim i pod opieką praw francuskich, będzie korzystała z całkowitego równouprawnienia.

Turcja nie może się jednak zgodzić na to, aby ludność ta znalazła się całkowicie pod rządami czynników arabskich, sprawujących władzę w Syrii.

Rokowania paryskie nie dały żadnego wyniku. Francja stała na stanowisku, że zagadnienie to nie może stanowić przedmiotu sporu między Francją a Turcją, lecz powinno być uregulowane między Turcją a Ligą Narodów, z której ramienia Francja jako państwo mandatowe tylko zarządzała Syrią.

Po przerwaniu bezpłodnych rokowań, które prowadzone były jednak z obu stron w tonie pojednawczym, a nawet przyjaznym, nadeszły wczoraj niespodziewane wiadomości o podróży, jaką prezydent Turcji podjął do okręgu tureckiego, położonego na pograniczu Syrii, a w szczególności Sandżaku Aleksandretty. Specjalnie alarmująco podzielała informacja, że w czasie tej podróży prezydent Turcji odbył w miejscowości Eski

Szehir 4-godzinną konferencję z premerem, ministrem spraw zagranicznych, ministrem spraw wewnętrznych oraz szefem sztabu głównego i że po tej konferencji udał się do powiatów graniczących z Sandżakiem.

Prasa poranna uderza na alarm i zastanawia się nad EWENTUALNOŚCIĄ ZAMACHU STANU TURECKIEGO W SANDŻAKU ALEKSANDRETTY.

Dzienniki wyrażają jednak nadzieję, że do wybuchu zamieszek w Sandżaku, ani do zamachu stanu nie dojdzie. Mimo to „Echo de Paris“ uważa naradę w Eski-Szehir za oznakę.

ZE FRANCJI MOŻE GROZIĆ W NAJBLIŻSZYM CZASIE AGRESJA TERYTORIALNA NA TERYTORIUM SYRII

Dziennik twierdzi nawet, że Turcy zgromadzili w pobliżu granicy syryjskiej dwie dywizje i podkreśla, że garnizony francuskie w Syrii są niewystarczające.

Genewa, 7 stycznia.

(PAT) W kręgach Ligi Narodów panuje dość silne zaniepokojenie w związku z wiadomościami, nadchodzącymi z Turcji.

Koła te nie przypuszczają jednakże, aby aktualne było obecnie wystąpienie Turcji z Ligi Narodów, lub inne daleko idące posunięcia. Mówi się ogólnie, że rząd turecki czekać będzie na decyzję Rady Ligi i tylko w razie, gdyby decyzja ta wypadła nie po jego myśli, mogłyby być zajęte zmiany w ustosunkowaniu się Turcji do Ligi Narodów.

Jak słychać, rząd turecki ma przedstawić Radzie propozycję, której zasadniczą treścią byłby projekt utworzenia konfederacji autonomicznych państw Libanu, Syrii i Sandżaku.

Protoktorat nad konfederacją wykonywałyby wspólnie Francja i Turcja. W żadnym wypadku jednak Turcja, jak twierdzą tu, nie zgodziłaby się na rozwiązanie, w którego wyniku Sandżak byłby w jakikolwiek sposób uzależniony od rządu syryjskiego.

Dziś posiedzenie senatu

Na porządku dziennym figuruje sprawa pożyczki francuskiej

Warszawa, 7 stycznia.
(PAT) Jutro, t. j. dn. 8 stycznia, odbędzie się plenarne posiedzenie senatu dla rozpatrzenia 5-tych rządowych projektów ustaw o dodatkowych kredytach na r. 1936/37. Projekty te referować będzie sen. Petrażycki.

Jako ostatni punkt porządku dzien-

nego rozpatrywany będzie rządowy projekt ustawy o upoważnieniu ministra skarbu do zaciągnięcia pożyczek zagranicznych i kredytu zagranicznego we frankach franc. na cele obrony państwa.

Projekt ten referuje sen. Dąbkowski.

Zwłoki ofiar lawiny odnalezione

Spoczywały one na głębokości 6 metrów

Zaroślak, 7 stycznia.
(PAT) Oddział saperów ze Stanisławowa, prowadząc poszukiwania zaspanych lawiną narciarzy lwowskich ś. p. Andrzeja Steusinga i dr. Chlipalskiego znalazł dziś o godz. 12.45 zwłoki obu ofiar katastrofy.

Zwłoki leżały na dnie lawiny na głębokości około 6 metr, głowami w dół,

były zupełnie zniekształcone i pogruchothane.

Według przypuszczeń, śmierć nastąpiła natychmiast. Zawiadomiono niezwłocznie o znalezieniu zwłok władze sądowo-śledcze w Stanisławowie, skąd wyruszyła na miejsce komisja sądowo-lekarska. Bliższych szczegółów na razie brak.

ODPOWIEDŹ NIEMIEC I WŁOCH

na apel Francji i Anglii w sprawie wstrzymania wysyłki ochotników do Hiszpanii

Niemcy godzą się na wstrzymanie wysyłki, ale... stawiają warunki

Berlin, 7 stycznia.

(PAT). Niemieckie Biuro Informacyjne donosi: Wręczona dziś ambasadorom Francji i W. Brytanii nota stanowiąca odpowiedź na propozycję francusko-brytyjskie w sprawie wysyłania ochotników do Hiszpanii, została zredagowana w porozumieniu z rządem włoskim. — Tekst noty niemieckiej jest następujący:

1) Rząd Rzeszy niemieckiej przede wszystkim musi wyrazić zadowolenie z tego, iż rządy francuski i brytyjski uznały za wskazane zwrócić się z bezpośrednim apelem po raz drugi poza komitetem nadzoru nad nieinterwencją do państw w tym komitecie reprezentowanych. Stanowiące zasadniczą treść tego apelu zagadnienie zakazu udziału obcokrajowych ochotników w walkach, toczących się w Hiszpanii jest obecnie przedmiotem obrad komitetu londyńskiego.

Trudno przewidzieć, jak dalece narady te mogą osiągnąć skutek wobec różnych metod dyplomatycznych, stosowanych przez rządy należące do komitetu. Skoro jednak uważa się procedurę narad w komitecie za niedostateczną lub niecelową, to byłoby dla jasności położenia i jednolitości postępowania pożytecznym zrezygnować z dalszego omawiania tej sprawy w komitecie.

2) Rząd niemiecki musi zastrzec się przeciw temu, by nowy krok rządów brytyjskiego i francuskiego mógł budzić wrażenie, że zagadnienie udziału ochotników obcokrajowych w wojnie domowej hiszpańskiej jest wywołane przez Niemcy, lub nawet przez Niemcy inspirowane. Wobec tego rząd niemiecki

ki ponownie stwierdza, że on to właśnie i rząd włoski — domagały się od początku położenia kresu wyjazdowi ochotników do Hiszpanii i że to właśnie rządy brytyjski i francuski te żądania odrzuciły.

3) Pierwotne stanowisko rządów brytyjskiego i francuskiego w tej sprawie daje się wytłumaczyć jedynie w ten sposób, że oba te rządy w napływie ochotników nie upatrywały niedopuszczalnej interwencji do spraw hiszpańskich. Skoro jednak oba rządy obecnie zmieniły swój pogląd na tę sprawę, to rząd niemiecki musi zadać sobie poważne pytanie, czy projektowany w obecnych okolicznościach zakaz nie będzie stanowił w praktyce jednostronnego przywileju dla czynników, zwalczających narodową władzę hiszpańską. Po tym, gdy w ciągu długich miesięcy bez żadnych przeszkód napływały żywioły ochotnicze bolszewickie, trudno wzbyć się

wrażenia, że obecnie zakaz byłby z korzyścią dla partii bolszewickiej w Hiszpanii, która jawnie przepelniona jest obcokrajowymi ochotnikami.

4) Ponieważ rząd niemiecki od początku występował za zatamowaniem napływu ochotników do Hiszpanii, jest więc i obecnie gotów poprzeć wszelkie wiodące do tego celu zarządzenia aby przy tym dać wyraz oczekiwaniu, że teraz wszelkie możliwości pośredniej, lub bezpośredniej interwencji w Hiszpanii będą raz na zawsze usunięte, a przeto swoją zgodę rząd niemiecki uzależnia od następujących założeń:

a) wszystkie inne państwa zdecydują się na zajęcie identycznego stanowiska.

b) rozstrzygnięcie innych zagadnień, związanych z pośrednią interwencją nastąpi niezwłocznie.

c) wszystkie państwa biorące udział w umowie zgodzą się na bezwarunko-

wą skuteczną i przeprowadzania na miejscu kontrolę.

Rząd niemiecki na powyższych podstawach poleci swoim przedstawicielom w komitecie londyńskim prowadzenie dalszych rokowań. Gdyby nie doszło do porozumienia w sprawie innych form pośredniej interwencji, rząd niemiecki musi zastrzec sobie prawo do ponownego zbadania zagadnienia ochotników. Najlepszym rozstrzygnięciem zagadnienia ochotników byłoby, zdaniem rządu niemieckiego, aby usunęto z Hiszpanii wszystkich nie hiszpańskich uczestników walk wraz z agitatorami i propagandzistami politycznymi, aby w ten sposób przywrócić stan początkowy.

Rząd niemiecki powitałby z zadowoleniem, gdyby komitet londyński natychmiast zbadał, w jaki sposób można skutecznie przeprowadzić takie zarządzenie i ze swej strony jest gotów w tej dziedzinie współpracować.

Odpowiedź jest wykretna i ma na celu ułatwienie sytuacji gen. Franco

Londyn, 7 stycznia.

(PAT) Odpowiedzi niemiecka i włoska na demarche francusko-brytyjską w sprawie ochotników doreczona została dziś po południu ambasadorom brytyjskiemu i francuskiemu w Rzymie i Berlinie.

Odpowiedzi te, jak zapewniają w kołach dobrze poinformowanych, utrzymane są w grzecznej formie, ale posiadają charakter polemiczny. Obie noty kładą nacisk na załatwienie całokształtu po-

wyższych zagadnień przez komitet nieinterwencji.

W ten sposób pośrednio Niemcy i Włochy dają wyraz swym zastrzeżeniom wobec obranej przez inne rządy taktyki załatwiania tych spraw drogą wspólnego kroku dyplomatycznego W. Brytanii i Francji.

Propozycje, wysunięte w notach, mają po części charakter tak daleko idący, że wydają się na pierwszy rzut oka mało praktyczne, posiadają jednak cel bar-

dziejowy, a mianowicie — jak utrzymują w miarodajnych kołach Londynu — skierowane są przeciw dopuszczeniu do utworzenia niezależnego reżimu komunistyczno-anarchistycznego w Katalonii.

Oba rządy, zdaniem angielskich kół politycznych, mają na uwadze ewentualne skutki upadku Madrytu i chcą ułatwić gen. Franco dalszą walkę z Katalonią.

JAK BRZMI NOTA WŁOSKA?

Zawiera ona te same tezy, co odpowiedź niemiecka. — Rząd włoski przyznaje, że w sprawie Hiszpanii prowadzi politykę uzgodnioną z Niemcami.

Rzym, 7 stycznia

(Pat) Treść odpowiedzi na notę brytyjsko-francuską, dotyczącą ochotników, jest następująca:

Na wstępie nota stwierdziwszy, że rząd włoski z największą uwagą zbadał brytyjskie pro memoria oraz doniesienie francuskie, zauważa, że sprawa ta wchodzi w zakres kompetencji komitetu londyńskiego. Dlatego też rząd włoski podkreśla, że metoda polegająca na wyciąganiu z komitetu londyńskiego spraw szczególnie ważnych drogą bezpośredniego apelu do rządów może umniejszyć autorytet komitetu i przynieść uszczerbek jego działalności, a w konsekwencji postawić kwestię — czy wogóle należy utrzymać przy życiu organ, który zostałby w ten sposób szybko osłabiony i wyczerpany.

Z kolei odpowiedź włoska przytacza słowa min. Ciano wypowiedziane w dniu 5 sierpnia wobec ambasadora de Chambrun na temat solidarności z jedną ze stron, oraz przytacza poprawkę zgłoszoną 10 sierpnia do francuskiego projektu deklaracji, która to poprawka głosi, że rządy powinny zobowiązać się do nie zezwalania na subskrypcje publiczne ani na rekrutację ochotnika.

Jednakże, ani Francja, ani Anglia nie przyłączyły się do propozycji włoskiej. Oświadczone, że sprawa ta mogłaby być traktowana później i czyniono nalegania, aby rząd włoski nie upierał się przy własnych żądaniach.

W rezultacie rząd włoski zgodził się na wystosowane doń wezwanie i dał wyraz takiemu stanowisku w nocie z dnia 21 sierpnia, zauważając jednak, że pojęcie interwencji pośredniej interpre-

tuje w tym sensie, że zostaną zabronione zbiórki pieniężne i zaciągi ochotnicze.

W akcji tej, zauważa odpowiedź włoska, rząd włoski stale działał zgodnie z rządem niemieckim, a stanowisko przedstawicieli włoskiego i niemieckiego w komitecie londyńskim opiera się zawsze na tych samych wytycznych.

Rząd włoski nie może nie podkreślić, że dzięki napływowi ochotników, którzy w ciągu ostatnich miesięcy przybyli do Hiszpanii, proponowany obecnie zakaz miałby taki skutek, że zostałyby

uprzywilejowany wyłącznie obóz walczący przeciw rządowi narodowemu, obóz dostatecznie zaopatrzonej przez elementy zagraniczne, które wzmocniły jego szeregi.

Rząd włoski jest mimo to gotów zgodzić się, aby sprawa ochotników stała się przedmiotem specjalnego układu co do zakazu rekrutacji i wyjazdu ochotników, który to układ posiadałby datę niezbyt odległą, ale układ taki winien mieć charakter ogólny, to jest winien być przyjęty przez wszystkie rządy i poddany pod działanie skutecznej kon-

trolli. Kontrola ta winna być dokonywana w portach i punktach dostępu do Hiszpanii.

Rząd włoski potwierdza swoje przezwyciężenie odpowiedzi włoskiej stwierdza, że gdyby rządy zgodziły się co do wycofania z terenu hiszpańskiego wszystkich nie-hiszpanów, walczących ochotników politycznych, propagandystów i agitatorów, rząd włoski byłby gotów udzielić poparcia takiej inicjatywie, którą natychmiast musiałby się zająć komitet londyński.

Gwałtowna ofensywa na Madryt

U wrót stolicy toczy się zaciekle bitwa

Paryż, 7 stycznia.

(PAT) Agencja Havasa donosi z Avila (główna kwatera powstańców, operujących pod Madrytem): Ofensywa powstańców, która trwała przez cały dzień wczorajszy rozwija się. Oddziały pułków Barrona, Burruega, Escameza i gen. Ascencio podjęły marsz w kierunku zachodnim, wschodnim i północnym, flankując lewe skrzydło przeciwnika.

Fortyfikacje wojsk rządowych pomiędzy Maja da Honda, Pozuelo i Araya zostały doszczętnie zniszczone na skutek strasznego bombardowania. Przeciwnik rozpoczął o godz. 11 odwrót, opuszczając silnie ufortyfikowaną pozycję i zasięki drutowe.

Pod koniec dnia wczorajszego walka toczyła się po obu stronach szosy La Coruna, gdzie wojska lądowe ukryte wśród zabudowań stawiały zacięty opór.

Front przechodzi obecnie przez las Rosas, 13-ty kilometr na szosie La Coruna. El Plancio i dworzec w Pozuelo. W ciągu dnia wczorajszego wojska rządowe posuwały się naprzód o 10 klm. w kierunku północnym oraz o 6 klm. w kierunkach wschodnim i zachodnim.

Oddziały gen. Mola zaatakowały największe siły rządowe skoncentrowane na północnych i zachodnich przedmieściach Madrytu, zmuszając je do otwartej walki. Przez pierwsze 3 dni na tarcie powstańców było skierowane włącznie na Escorial. Jedynie artyleria ostrzeliwała skrzyżowania ulic zachodniej i północnej części Madrytu. Wprowadziło to w błąd dowództwo rządowe, które w przekonaniu, że jedynym celem natarcia powstańców jest Escorial, przetrzymało tam ostatniej nocy kawalerię, zamierzając odbić Las Rosas i Maja da

Honda. Oddziały powstańcze z jednej strony oskrzydlały Val de Morilla przez mosty prowadzące w kierunku Torrelo Dones, a jednocześnie rozpoczęto akcję z Pozuelo wzdłuż szosy La Coruna w kierunku Paro del Pardo.

Waszyngton, 7 stycznia.

(PAT). Departament stanu komunikuje, że ładunki, które odeszły do Hiszpanii dnia 6 b. m. składają się z 8 samolotów i jednego silnika, ogółem wartości 720,000 dol. podczas, gdy reszta zamówienia mająca wartość ponad 2 mil. dolarów eksporter musiał pozostawić w porcie, gdyż nie zdołał załadować w krótkim okresie czasu pozostającym przed odpłynięciem statku.

Odtąd już z żadnego portu St. Zjednoczonych nie można będzie ekspedycją sprzętu wojennego do Hiszpanii.

Podatek obrotowy w nowym rozporządzeniu

Ukazało się rozporządzenie wykonawcze ministra skarbu do ustawy o podatku przemysłowym. Wbrew niektórym przewidywaniom zmiany są w porównaniu z istniejącym stanem rzeczy zupełnie niewielkie.

W szczególności podawane przez większą część prasy informacje na temat „wprowadzenia“ (?) obowiązku opłacania podatku obrotowego przez przedsiębiorstwa państwowe polegają na omyłce. Kwestja ta uregulowana jest ustawowo, a mian.: zwolnione są z podatku obrotowego przedsiębiorstwa państwowe, prowadzone na podstawie praw zwierzchniczych, monopoli lub pracujące wyłącznie na potrzeby administracji, wreszcie PKP. Należy podkreślić, że postanowienia wykonawcze powtarzają — jak zresztą w większości innych kwestyj — dosłownie przepisy dotychczasowe. Zmiany w kierunku zrównania podatkowego przedsiębiorstw państwowych z prywatnymi mogłyby być dokonane jedynie w drodze ustawodawczej.

Do ważniejszych zmian, jakie wykazuje tekst nowy w porównaniu ze starym, zaliczyć należy następujące postanowienia:

W sprawie cech charakterystycznych komisji i pośrednictwa. Skasowano niestandardną i niezgodną z praktyką handlową zasadę, że udzielanie t. zw. delcredere (poręka za wypłacalność odbiorcy następczonego pośrednika) pozostawia zainteresowanego charakteru pośrednika handlowego. Utrzymano natomiast zasadę, że skutek taki posiada fakturowanie we własnym imieniu. Sprecyzowano okoliczności, mające tenże skutek a związane z utrzymywaniem składów. A mianowicie wyłączony jest stosunek pośrednictwa handlowego, gdy dokonywana jest sprzedaż towaru z zakładu handlowego, jeżeli przy sprzedaży jego przedsiębiorstwo występuje w charakterze pośrednika, dalej w tych samych warunkach — wydanie towaru ze składu należącego do przedsiębiorstwa; wreszcie — utrzymywanie składów dla przechowywania towarów, przy sprzedaży których przedsiębiorstwo występuje w charakterze pośrednika handlowego. To ostatnie określenie pokrywa się z t. zw. w praktyce konsygnacja.

Poza tym w zakresie opodatkowania przedsiębiorstw ekspedycyjnych ustalono wyraźnie wobec nasuwających się kwestii, że nie wyłącza się z podstaw opodatkowania wszelkich wydatków i kosztów bez względu na ich rodzaj — o ile umowa ekspedycyjna opiewa na ryczałt wynagrodzenia, czyli bez obowiązku wyliczania się przez ekspedytora wobec zleceniowadcy z efektywnie poniesionych wydatków i kosztów. Jeżeli więc ekspedytor umówi się o wynagrodzenie i zwrot wyrachowanych kosztów, płaci podatek obrotowy tylko od wynagrodzenia.

Wprowadzono, odpowiadający zresztą dotychczasowej praktyce przepis, iż w wypadku prowadzenia przedsiębiorstwa przemysłowego za ulgowym świadectwem stosuje się stawki podatku obrotowego według norm ogólnych (t. j. bez uwzględnienia ulgi). Również zgodnie z praktyką dotychczasową ustalono regułę, iż przy ustalaniu czy dana ilość towaru jest t. zw. „partią“ zasięgać należy opinii Izby Przem.-Handlowej.

Konkurencja chałupnicza zagraża całemu przemysłowi

Czy przedsiębiorca, pracujący na warsztacie mechanicznym, jest chałupnikiem?

Wobec szybkiego ostatnio wzrostu chałupnictwa, zarząd Zw. Włókienniczego Przemysłu Zarobkowego postanowił zwołać specjalną w tej sprawie konferencję, na którą zaproszenia otrzymać mają poza zainteresowanymi organizacjami przemysłowymi również Inspektorat Pracy oraz wszystkie zawodowe związki robotnicze.

Drobny przemysł uważa, iż zagadnienie chałupnictwa w obecnej swej formie wyrasta już poza ramy interesów osobistych grup przemysłu a dotyczy zarówno całej produkcji włókienniczej, od wielkiej począwszy, jak i świąta pracowniczego.

Zwłaszcza wobec szybkiego ostatnio rozwoju chałupnictwa mechanicznego, niebezpieczeństwo konkurencji, jaką ono stwarza, godzi — zdaniem przemysłu zarobkowego — już nie tylko w in-

teresy produkcji drobnej lecz również i wielkiej.

Poza tym zainteresowany przemysł podkreśla, że nieregulowany rozwój chałupnictwa godzi również w interesy Skarbu Państwa. Produkcja włókiennicza, która dotychczas była skupiona w fabrykach i podlegała ścisłej kontroli władz skarbowych i która była według norm ustawowych opodatkowana, wskutek zwycięstwa chałupnictwa nad przemysłem rozdrabnia się i powoli wymyka z pod kontroli urzędów skarbowych i opodatkowania.

Przemysł zarobkowy domaga się jak najszybszego uregulowania sprawy chałupniczej, przy czym wysuwa tezę, iż za chałupników winny być uznane jedynie osoby, produkujące na rzecznych warsztatach i u siebie w domu, a nie w lokalach i salach fabrycznych.

Dalsza niższa poz. stabilizacyjnej Depresja na rynku walorów

Na giełdach pieniężnych przeważała wczoraj tendencja słabsza. W notowaniach oficjalnych poz. stabilizacyjna ponownie zniżkowała o 500 punktów do 447.00. Różnice kursowe pozostałych papierów były niewielkie. II em. poz. inwestycyjnej notowano po 65.00, t. j. o 25 punktów słabiej, poz. konwersyjna zniżkowała do 51.75, dolarówka do 46.00.

W dziale listów zastawnych przeważała tendencja utrzymana, zaś akcje — przy bardzo niewielkiej liczbie notowanych walorów — miały tendencję cał-

kowicie utrzymaną. Bank Polski — 109.00.

Na rynku łódzkim obroty były wczoraj bardzo małe. Zniżkowo kształtowała się poz. stabilizacyjna, która notowano poniżej kursu oficjalnego, a mianowicie 446.00 w żądaniu i 443.00 w placeniu. Dla pozostałych walorów tendencja była utrzymana przy słabym zainteresowaniu. Notowano: poz. inwestycyjna (II em.) — sprzedaż 66.00, kupno 65.00, dolarówka 47.00—46.00, poz. konsolidacyjna 49.00—48.00, 5 proc. L. Z. m. Łódzi, serii X k — 49.50—49.00.

Złośliwa plajta we Lwowie Łódź poszkodowana na 70 tys. zł.

Do Łodzi nadeszła wiadomość o złośliwej upadłości poważnego kupca manufakturowego Lazara Zingermana, prowadzącego do niedawna skład we Lwowie przy ul. Boimów 6.

Zingerman, pozostawał od dłuższego czasu w stosunkach handlowych z hurtownikami i średnim przemysłem włókienniczym w Łodzi i cieszył się opinią solidnego odbiorcy, a co za tym idzie korzystał ze znacznych kredytów.

Ostatnio poczynił większe zakupy

i w połowie grudnia ub. roku, przed terminem płatności wystawionych zobowiązań, większość towarów przejął jego krewny Maks Szreter, na rzecz którego Zingerman wystawił fikcyjne zobowiązania dłużne na sumę ponad 50 tysięcy zł. Po tym wstępie Zingerman resztę towaru ukrył i skład zlikwidował, po czym wyjechał w nieznanym kierunku.

O ile chodzi o dostawców łódzkich, to szereg firm poszkodowany został na sumę ponad 70,000 zł.

Firma „PEPEGE“ wydzierzawiona do r. 1942

Likwidacja upadłości uległa dalszemu odwleczeniu

Jak swego czasu donosiliśmy, syndyk masy f. „PEPEGE“ w Grudniadzu wydzierzawił zakłady upadłego przedsiębiorstwa firmie przemysłu gumowego w Lidzie — „Ardal“.

Umowa dzierżawna, opiewająca na okres 3 lat z prawem wypowiedzenia z dniem 1 stycznia 1937, wywołała dość duże niezadowolenie wierzycieli „PEPEGE“, tak ze względu na jej warunki, jak i sam fakt zawarcia umowy, od-

dalającej na okres kilku lat likwidację upadłości. Zwłaszcza niezadowoleni z umowy byli wierzyciele łódzcy — najpoważniejsze firmy przemysłu włókienniczego, wobec których f. „PEPEGE“ posiada poważne zobowiązania.

Jak się obecnie dowiadujemy, umowa wydzierzawiająca upadłe przedsiębiorstwo f. „Ardal“, przedłużona została za zgodą sądu grudniadzkiego na okres 5 lat, t. j. do 1 stycznia 1942 r.

Bawełna turecka dla Włoch Obawa dalszej wyżki cen

Z pośród szeregu państw, które ostatnio zainteresowały się bawełną turecką wymienić należy — poza Niemcami i Polską — również i przemysł włoski. W ostatnich dniach włoskie przedsiębiorstwa bawełniane podpisały umowę na dostawę większych partii bawełny tureckiej, przy czym umowy te opiewają na dłuższy okres czasu.

Nadmienić należy, że jednocześnie toczyły się pertraktacje w sprawie zawarcia większych transakcji kompen-

sacyjnych i zwiększenia dostaw bawełny tureckiej dla przemysłu niemieckiego. Rząd turecki odrzucił jednak propozycje niemieckie, rezygnując z zakupu kompensacyjnego szeregu artykułów niemieckich.

Zamówienia na bawełnę turecką ze strony przemysłu włoskiego wzmocnił niewątpliwie tendencję dla surowca tureckiego, którego ceny i tak o kilkadziesiąt procent są wyższe od cen bawełny np. amerykańskiej.

Subiekci i praktykanci a świadectwa przemysłowe

Zgodnie z przepisami rozporządzenia wykonawczego do ustawy o podatku przemysłowym, przedsiębiorstwa handlu towarowego mogą zatrudniać: 1) przy kategorii III handlowej: 1 dorosłego subiekta handlowego od 18 do 55 lat, 1 pracownika do lat 18 lub ponad lat 55, uczniów przemysłowych, praktykantów handlowych, chłopców do posyłek i posługaczy 2) przy kat. IV handlowej: 1 pracownika do lat 18 lub ponad lat 55, uczniów przemysłowych, praktykantów handlowych, chłopców do posyłek i posługaczy; 3) zakłady gastronomiczne — uczniów przemysłowych oraz praktykantów handlowych; 4) księgarnie — uczniów przemysłowych oraz praktykantów handlowych; 5) apteki — magistrów farmacji w pierwszym roku praktyki oraz uczniów przemysłowych i praktykantów handlowych.

W przedsiębiorstwach przemysłowych do liczby robotników nie zalicza się: 1) uczniów przemysłowych; 2) pracowników umysłowych zajętych w biurach przedsiębiorstw przemysłowych (buchalterów, korespondentów itp.); 3) robotników zajętych dostawą paliwa surowców itp.; 4) robotników zajętych rozwożeniem wytworzonych produktów.

W pracowniach rzemieślniczych — nie zalicza się robotników i pracowników analogicznie jak i w przedsiębiorstwach przemysłowych. Nadto o ile właściciele pracowni rzemieślniczych posiadają karty rzemieślnicze, zatrudniają jednego członka rodziny i uczniów przemysłowych, nie tylko nie mają obowiązku nabycia świadectw przemysłowych wyższej kategorii, lecz ponadto nie mają obowiązku opłacania podatku przemysłowego od obrotu pobieranego bądź na zasadach ogólnych, bądź w formie ryczałtu.

Silny wzrost zapotrzebowania na celulozę

Wzrost produkcji sztucznych włókien przędzła syntetycznego w gospodarstwie światowym spowodował silne zwiększenie zapotrzebowania na celulozę. W związku z tym powstała dla Szwecji, która jest jednym z najważniejszych producentów tego artykułu, wyjątkowo korzystna koniunktura. Jak się okazało, cała niemal produkcja w Szwecji, poza niewielkimi zapasami na r. 1937, jest już w całości sprzedana, a ceny na niewielkie pozostałości są bardzo silne. Jako charakterystykę pomyślności koniunktury przytoczyć należy fakt, że ostatnio zawarto szereg umów na dostawę celulozy w r. 1938.

37 milionów samochodów na świecie

Według obliczeń komitetu gospodarczego brytyjskiego ministerstwa handlu, w końcu roku było na całym świecie około 37 milionów samochodów osobowych i ciężarowych. Na czele wszystkich państw znajdują się Stany Zjednoczone A. P., które w końcu roku posiadały 22,575,000 samochodów, czyli 15 razy tyle co Wielka Brytania, posiadająca w końcu 1936 tylko 1,505,000 samochodów.

Produkcja złota w Sowieciech

Produkcja złota Z. S. S. R. osiągnęła w roku 1936 przeszło 1 miliard 850 milionów złotych. Ogółem w kopalniach złota zatrudnionych jest 750 tys. robotników.

Aktualny odczyt

Dr. Adm Mantel, naczelnik wydziału obrotu pieniężnego w ministerstwie skarbu wygłosił w Łodzi w nadchodzącej sobotę odczyt na aktualny obecnie temat: „Przepisy dewizowe w Polsce w teorii i w praktyce“.

Odczyt ten odbędzie się staraniem Stowarzyszenia Kupców m. Łodzi w lokalu Klubu Towarzystwa Stowarzyszenia przy ul. Piotrkowskiej 73.

Przed głodem i chłodem brońmy współbraci!

Światowy wzrost zatrudnienia

Kwartalna statystyka Międzynarodowego Biura Pracy wykazuje, że w okresie od sierpnia do grudnia r. ub. bezrobocie spadło w większości krajów świata. Ta stała poprawa, notowana już od 4 lat, jest szczególnie wyraźna w Wielkiej Brytanii, na Węgrzech, na Łotwie, w Jugosławii, Bułgarii, Estonii, Japonii i Szwecji, w których to krajach liczba zatrudnionych w przemyśle jest obecnie wyższa niż w roku najwyższej koniunktury — 1929.

Jur.

